

Jurnalist de aproape douăzeci de ani, canadianul ÉRIC PIER SPERANDIO editează reviste profilate pe astrologie și spiritism. În ultimul deceniu, preocupările lui s-au concentrat cu precădere asupra magiei albe, despre care a scris numeroase volume, apărute sub sigla Editurii Québecor. Printre cele mai cunoscute titluri se numără: *La magie blanche* (patru volume), *150 rituels à faire avec des bougies*, *Le livre des incantations*, *Grimoire des herbes magiques*, *Transformer sa chambre en lieu magique*, *La magie du coeur*, *L'école des sorciers et des sorcières*, *L'encens*, *Potions magiques*.

Éric Pier Sperandio

Magia albă

Ediția a II-a

Traducere din limba franceză

DIANA MORĂRAȘU

M I S T I C A

REFERINȚE

- Majoritatea elementelor pentru practica ritualurilor sugerate în această carte pot fi achiziționate fie de la buticurile și magazinele de alimente naturale (ierburi și plante), fie de la buticurile ezoterice (pentru amestecurile magice, pietre și orice alte accesorii).
- Cu titlu informativ – și cu rezervele de rigoare – iată și adresa unui magazin american care vă poate trimite un catalog cu tot ceea ce ați putea avea nevoie și nu izbutiți să vă procurați: Wiccan/Santeria, Box 667, Jamestown, NY, 14702 USA.
- Iată și o asociație – tot cu rezervele cuvenite – care nu are nimic oficial, dar despre care ne-au parvenit comentarii favorabile. Poate veți găsi aici informații care v-ar putea fi de folos. Totuși, alături de cererea voastră, va trebui să adăugați în plic suma de cinci dolari. Iată adresa: The Golden Wheel, Liverpool, L15 3HT (Anglia).
- La Québec, revista *Astrologie et destin* consacră trei sau patru pagini pe număr practicii magiei albe; colecția „Ésprits et médiums“ publică și revista numită *Le guide pratique de la magie blanche*.

CUPRINS

Prima parte INIȚIERE ÎN MAGIA ALBĂ

1. SĂ ÎNȚELEGEM MAGIA	7
A crede sau a nu crede; a face sau a nu face... ..	8
Magia: știință, religie	11
Puțină istorie, pentru o mai bună înțelegere	12
Vrajbă și... competiție!	13
Să înțelegem principiile	14
Cine sunt magii și vrăjitoarele zilelor noastre	17
Bucuria de a fi, bucuria de a trăi	17
2. CUM SĂ NE PREGĂTIM	19
Să ne „curățăm“	19
Rețete de băi magice	20
Cum ne îmbrăcăm în timpul celebrărilor și ritualurilor	21
Practic	22

3. ALTARUL ȘI UNELTELE VOASTRE	25
Cum să vă creați propriul altar	25
Unelte de procurat	26
Cum să vă sfințiți uneltele, instrumentele și veșmintele	30
Cercul magic	32
Închiderea cercului	34
4. BEȚIȘOARELE PARFUMATE ȘI LUMÂNĂRILE	35
Bețișoarele parfumate și efectele lor	35
Lumânările: culori și efecte	39
Corespondențe și influențe după zilele săptămânii	41
Culorile și influențele lor	42

Partea a doua

REȚETE ȘI RITUALURI

5. PRACTICAREA RITUALURILOR ÎNCHINATE LUNII	47
Importanța Lunii	47
Corespondențele dintre fazele Lunii și ritualurile voastre	48
Câteva ritualuri specifice perioadelor lunare	51
6. REȚETE ȘI RITUALURI DE DRAGOSTE	55
Pentru stârnirea pasiunii (1)	55
Pentru stârnirea pasiunii (2)	56
Pentru a seduce un partener	56
Pentru a fi iubit de o persoană indiferentă	56
Pentru a atrage dragostea (1)	57
Pentru a atrage dragostea (2)	58
Pentru a atrage dragostea (3)	59
Pentru a atrage dragostea (4)	59
Pentru a atrage dragostea (5)	60

Pentru a atrage dragostea (6)	60
Pentru ca persoana iubită să se gândească doar la voi	61
Pentru a vă „lega“ partenerul pe viață	62
Pentru a vă asigura de fidelitatea partenerului	62
Pentru a primi vești de la persoana iubită	63
Pentru a visa persoana iubită	63
Pentru ca partenerul să se întoarcă la voi	64
Pentru a dobândi favorurile dorite	64
Pentru a-l cunoaște pe cel care va deveni iubitul vostru	65
Pentru a atrage pe cineva de sex opus	66
Pentru a seduce pe cineva	66
Pentru a găsi partenerul ideal	67
7. ALTE REȚETE ȘI RITUALURI	69
Pentru a atrage simpatia anturajului	69
Pentru a atrage prosperitatea	69
Pentru a dobândi protecție și a alunga undele negative	70
Pentru a vedea lucruri pe care nimeni nu le poate vedea	71
Pentru a afla unde e ascunsă o comoară	71
Pentru a invade gândurile cuiva (pentru iubire, prietenie sau afaceri)	72
Pentru a atrage prietenii	72
Pentru a lega o prietenie pe viață	73
Pentru a pune capăt certurilor	74
Pentru a încheia socotelile cu trecutul	74
Pentru a afla ceea ce nu vi s-a spus	75
Pentru a scăpa de o persoană negativă (sau de o persoană care vă agasează)	76
Pentru creșterea capacității de concentrare	77
Pentru a atrage norocul	77
Pentru a vă ameliora finanțele	78
Pentru a primi daruri	79

Pentru a vă proteja de spiritele răuvoitoare	79
Pentru a ști dacă sunteți victima unei vrăji	80
8. PERNE PENTRU VISE, CUTII CU DORINȚE ȘI STICLE MAGICE	81
Practic	82
Secretul cutiilor cu dorințe	83
Ritualul de sfințire	84
Pentru ca dorințele să se îndeplinească	85
Farmecele din sticlele magice	86
Pentru a vă asigura prosperitatea și banii	90
9. RITUALUL INVOCĂRILOR ȘI AL INCANTAȚILOR	93
Câteva sfaturi	94
Formarea cercului magic și invocarea punctelor cardinale	94
Închiderea cercului magic și terminarea incantațiilor	97
Incantații și invocări	98
Creați-vă propriile incantații	100

Partea a treia

MARILE SĂRBĂTORI ALE MAGIEI

10. CELEBRAREA ZILELOR MAGICE	105
Haloween	106
Solstițiul de iarnă	109
Chandeleur	112
Echinocțiul de primăvară	115
Beltane	118
Solstițiul de vară	120
Lammas	124
Echinocțiul de toamnă	126

ANEXE

Anexa 1. CEI ȘAPTEZECI ȘI DOI DE ÎNGERI PLANETARI	131
Anexa 2. INFLUENȚA METALELOR ÎN MAGIE	140
Anexa 3. INFLUENȚA PIETRELOR ÎN MAGIE	142
Anexa 4. INFLUENȚA CULORILOR ÎN CASA VOASTRĂ	147
Cartea mea a umbrelor	151
Bibliografie	153
Referințe	154

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

SPERANDIO, ÉRIC PIER

Magia albă / Éric Pier Sperandio ; trad. : Diana Morărașu. -

Ed. a 2-a. - București : Nemira Publishing House, 2014

ISBN 978-606-579-826-7

I. Morărașu, Diana (trad.)

133.4

Éric Pier Sperandio

MAGIE BLANCHE

© 2010, Les Éditions Québecor

© Nemira, 2011, 2014

Redactor: Nicoleta GHEMENT

Tehnoredactor: Alexandru CSUKOR

Tiparul executat de Monitorul Oficial R.A.

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se
pedepsește conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-579-826-7

Prima parte

INIȚIERE ÎN MAGIA ALBĂ

*Tot ce trebuie să știți
înainte de a începe să o practicați*

1

SĂ ÎNȚELEM MAGIA

Magia. S-au spus atâtea despre acest subiect, încât astăzi nici nu mai știm bine ce să credem. Ba mai mult, în unele cazuri nici măcar nu ne mai amintim *adevărata* semnificație a magiei, pe care o confundăm adesea cu iluzionismul. Astfel încât, înaintea de a merge mai departe, mi se pare important, dacă nu chiar esențial, să reglăm ora exactă încă de la primele rânduri; cu alte cuvinte, să ne înțelegem asupra unei definiții explicite a ceea ce considerăm noi a fi „magic“. Asta ne va oferi, atât dumneavoastră, cât și mie, certitudinea că ne-am angajat împreună pe cărările aceleiași odisei.

Cum definițiile magiei sunt pe cât de numeroase, pe atât de diferite, e indispensabil să cădem de acord asupra uneia dintre ele, care să fie simplă, clară și precisă. Cea pe care am reținut-o – și care mi se pare a răspunde cel mai bine criteriilor stabilite – apare în dicționarul *Larousse*. Pe de o parte, magia este descrisă drept „Știință, religie a magilor“ și, pe de altă parte, se completează: „Ansamblu de practici întemeiate pe credința în forțele supranaturale imanente naturii și care vizează stăpânirea, concilierea respectivelor forțe.“ În sfârșit, se mai precizează:

„Magie neagră, magie albă, respectiv punerea la lucru în slujba răului sau în slujba binelui.“

Definiția, care cuprinde principalele aspecte ale magiei, descrie perfect ceea ce veți găsi în paginile scrierii de față: o cunoaștere, completată de rețete care nu de puține ori se pierd în negura vremurilor, dar care vă pot totuși influența în mod favorabil viața din ziua de azi.

A CREDE SAU A NU CREDE; A FACE SAU A NU FACE...

Sigur că a invoca astăzi magia drept instrument de acțiune sau de transformare pozitivă ori benefică pentru viața noastră poate părea anacronic. La urma urmelor, trăim într-un univers esențialmente concret, într-o lume materială în care succesul se măsoară pe scara a ceea ce suntem în plan social, în funcție de oamenii pe care-i frecventăm și de bunurile sau proprietățile acumulate. E o realitate pe care o cunoaștem cu toții și cu care nu o dată ne-am confruntat.

În ciuda cotidianului în care ne păstrăm picioarele bine înfipte, ni se întâmplă tuturor ca, într-un moment ori altul, să ne imaginăm că există energii necunoscute, sau mai curând ignorate, pe care le-am putea folosi în așa fel încât să ne îmbunătățim viața, „soarta“. Iar asta nu se reduce întotdeauna la acțiuni conștiente. Câteodată, e vorba despre gesturi mărunte, lipsite de consecințe, pe care le facem „în mod condiționat“; alteori, ne gândim că astfel de gesturi ne pot purta noroc sau... pot îndepărta ghinionul. Sigur că nimeni nu crede cu adevărat una ca asta! Dar toți le facem! Acestea sunt, de fapt și de drept, superstițiile.

Puține tradiții – și oameni – s-au sustras cu adevărat superstiției care este, nici mai mult, nici mai puțin, ideea că forțe obscure și indicibile pot interveni în cursul evenimentelor. La

origine, superstițiile constituiau o modalitate de „protecție“ în fața unui univers despre care se credea că e populat cu spirite nebănuite (și îngrijorătoare), ce trebuiau potolite sau îndestulate pentru a-ți asigura supraviețuirea. Deși originea majorității superstițiilor se pierde în negura vremurilor, putem totuși contura astăzi motivul pentru care ele au putut rezista de atâta vreme.

Se spune, de pildă, că spargerea unei oglinzi atrage după sine șapte ani de nenorocire. Această superstiție se trage, pare-se, din străvechea premisă că reflectarea imaginii unui om în apă i-ar dezvălui sufletul, iar încrețiturile de pe suprafața ei l-ar putea aneantiza. La fel, potcoava – a cărei formă seamănă cu un corn – și-ar trage forța ocultă din cultul pe care locuitorii Egiptului antic îl închinau Lunii. Odată cu apariția creștinismului, ritualul a fost interzis... dar asta nu i-a împiedicat pe oameni să îl practice în continuare și să poarte asupra lor o lăbuță de iepure, în chip de talisman.

Deși justificate la origini, superstițiile au fost depășite de vremuri, dar și de apariția tehnicilor și tehnologiilor moderne. Astăzi, când se mai zice că răsturnarea solniței aduce ghinion, se face trimitere directă la epoca în care acest condiment era elementul de bază pentru conservarea alimentelor. Pentru marinarii care plecau pe mare pentru călătorii care puteau dura luni, ba chiar ani, era ceva cât se poate de serios, sacru chiar, căci vărsarea sau risipirea sării însemna micșorarea șanselor de supraviețuire. Mai există o superstiție care susține că aduce ghinion să-ți aprinzi al treilea țigara de la un chibrit (sau de la o brichetă). Aceasta din urmă, relativ recentă – căci provine din perioada celui de-al Doilea Război Mondial –, comportă și ea un aspect practic: când trei soldați își aprindeau țigările de la un singur chibrit, ultimul cădea adesea victimă tirului inamic. De fapt, timpul de care aveau nevoie trei bărbați să își aprindă țigările corespundea exact intervalului necesar, în timpul nopții,

pentru reperarea flăcării - odată cu primul care își aprindea țigara; pentru ducerea puștii la ochi - odată cu al doilea; și pentru a trage - odată cu al treilea!

Dar există alte mii de superstiții - indiferent dacă aduc noroc sau sunt considerate semne rele - ale căror origini se pierd în negura veacurilor și pe care nu le putem explica, deși le practicăm încă.

Magie. Superstiție. Trebuie să recunoaștem că cele două nu pot fi separate. Căci nu toate pot fi explicate - și în niciun caz rezultatul care apare drept efect al unei cauze. Dar tocmai aici aflăm tema principală a societății moderne, în care orice putere trebuie decorticată precum un corp sub scalpul medicului legist.

Dar asta nu e viața - viața *adevărată* - cea în care atâtea și atâtea lucruri rămân încă neexplicate.

Cu toate acestea, la fel ca în cazul superstițiilor evocate, trebuie să recunoaștem că uneori e dificil să reconstituim practici sau ritualuri vechi de câteva sute, ba chiar mii de ani. Ceea ce găsim arheologii, antropologii și sociologii sunt, cel mai adesea, doar fragmente de ritualuri. Interpretările pe care ei ni le furnizează sunt mai mult sau mai puțin pertinente, căci sunt analizate cu ochii și cu conștiința contemporane, impregnate de scepticismul care ne caracterizează epoca. Toată lumea recunoaște însă că evoluția civilizațiilor a săpat prăpăstii adânci între cunoaștere și științele oculte.

Oare asta înseamnă că, pentru că ignorăm anumite date, suntem condamnați să nu putem folosi *rețetele* de odinioară? Sigur că nu, pentru că magia face apel la un element esențial pentru ființa umană: creativitatea.

Acesta este motivul pentru care trebuie să ne folosim imaginația și creativitatea când ne hotărâm să practicăm ritualuri ale magiei. Pe de o parte, asta presupune a accepta răspunderea pentru propria solicitare, a pune accentul, în planul energiei,

pe un aspect aparte care ne macină sufletul. Dar înseamnă și a ne lua destinul în propriile noastre mâini, în loc să-i lăsăm pe alții să hotărască ce e bine pentru noi. Pe de altă parte, înseamnă și a reînvia să punem din nou stăpânire pe energie, pe proprietățile ierburilor, ale plantelor, pietrelor, metalelor, culorilor. Înseamnă a accepta să folosim toate proprietățile universului care ne înconjoară.

MAGIA: ȘTIINȚĂ, RELIGIE

Asemenea științei, magia se definește drept religie a magilor. Tot după *Larousse*, magul este „o persoană pricepută într-ale științelor oculte, magiei“. Vrăjitoria se înscrie pe aceeași tangentă, iar în cazul ei se vorbește despre „manifestări, evenimente extraordinare de origine misterioasă, care par a ține de practici magice, de forțe supranaturale“. Se spune în continuare: „Capacitatea de a vindeca sau de a distruge prin procedee sau ritualuri magice, proprie unui individ din cadrul unei societăți, al unui grup dat.“ Dar în dreptul cuvântului „vrăjitoare“, în aceeași scriere, găsim o definiție peiorativă: „Persoană despre care se crede că este în legătură cu diavolul și care poate face vrăji.“

Cu toate că definițiile „magiei“ și „vrăjitoriei“ sunt, cu mici diferențe, aceleași, magul și vrăjitoarea sunt văzuți într-un mod cât se poate de diferit. Magii, dintre care Merlin este probabil cel mai cunoscut, au fost admirați; cât despre vrăjitoare, ele au fost arse pe rug.

Dacă o vom privi ceva mai îndeaproape, istoria ne poate spune de ce, mai ales dacă vom considera magia o „religie“.

Sigur că aceasta îi poate șoca pe unii creștini, catolici, căci atunci când vorbim despre religie, o aluzie la orice altceva poate friza profanarea și ne poate face să ne temem de excomunicare.

Dar nu e cazul. Cu ceva vreme în urmă, am discutat pe această temă cu un prieten preot. În vreme ce eu mă așteptam să-l aud denunțând astfel de practici păgâne, el mi-a oferit o viziune modernă asupra problemei și mi-a explicat că, dacă magia e practică fără renunțarea sau abjurarea principiilor care însuflețesc Biserica Catolică, dacă nu ne conduce la idolatrie, atunci ea nu este în mod necesar în opoziție cu învățătura religioasă.

PUȚINĂ ISTORIE, PENTRU O MAI BUNĂ ÎNȚELEGERE

Pentru a înțelege de ce magia are o reputație atât de proastă, trebuie să facem o incursiune în istorie.

În ciuda respectului pe care i-l port prietenului meu, preotul, trebuie să recunoaștem că, de-a lungul veacurilor, religiile „organizate” au perpetuat mituri calomnioase despre practicile magiei și despre *religia străveche*, căci așa s-a conturat magia încă din negura vremurilor. Și au făcut-o cu atâta îndemânare, încât chiar și în zilele noastre nu puțini sunt cei care asociază în mod spontan magia cu satanismul și cred că magii și vrăjitorii îl adoră pe diavol, practică sacrificii umane și organizează ritualuri orgiastice degradante la care îi obligă pe tinerii nevinovați să participe.

Să așezăm lucrurile în matca lor firească.

Nu e lipsit de importanță să ne amintim că, ori de câte ori se instalează o realitate nouă, ea încearcă, prin toate mijloacele de care dispune, să discrediteze alte culte. Istoria ne-a demonstrat acest lucru în toate momentele ei de cotitură. E suficient să ne amintim de primii creștini, bănuți de crime abominabile de către autoritățile romane: erau acuzați că organizează ritualuri orgiastice în catacombele în care se adunau doar ca să se roage. Dar imaginarul popular voia ca, în timpul liturghiilor lor, aceștia să aducă sacrificii umane și să comită acte de canibalism. Romanii

luau în sens literal celebrarea Euharistiei, în cadrul căreia se consumă trupul și sângele lui Hristos. S-a profitat așadar de o astfel de percepție populară (*populară* în măsura în care era împărtășită de o mare parte a populației) pentru a le pune în cârcă cele mai respingătoare crime. Să reținem așadar că asemenea acuze aveau la bază numai informații false sau greșit interpretate.

E destul de ironic deci să constați că, peste câteva sute de ani, autoritățile creștine se vor folosi de aceleași tehnici și de același gen de alegații pentru a condamna la arderea pe rug după ce, în prealabil, au fost torturate fără milă pentru crime cel mai adesea născocite de mintea tulburată a inchișitorilor, mii și mii de persoane care practicau magia și *religiile străvechi* – în principal femeii.

VRAJBĂ ȘI... COMPETIȚIE!

Cu toate acestea, dacă analizăm mai îndeaproape istoria religiilor, apariția, evoluția și, în unele cazuri, dispariția lor, observăm că creștinismul și-a altoit toate sărbătorile majore pe marile festivaluri păgâne; și asta în scopul nemărturisit, dar evident, de a-i face pe cei cărora li se adresează să uite originile și semnificațiile riturilor străvechi. Multe datini, precum vâscul de Crăciun ori împodobirea ouălor fierte de Paște, derivă direct din tradițiile păgâne. Vom reveni asupra acestor aspecte ceva mai încolo.

De fapt, la originea vrajbei între creștinătate și *religia străveche* se află mai multe pricini. Cea mai importantă este, incontestabil, de ordin social. Trebuie în mod necesar să admitem că creștinismul se bazează pe un sistem patriarhal și, în consecință, nu vede cu ochi buni practicile *religiei străvechi*, care are la temelie un sistem matriarhal. Nu există opoziție mai evidentă decât aceasta: în creștinism, bărbatul controlează, domină și ocupă prim-planul. În *religia străveche*, aspectul feminin are

întâietate: natura, fecunditatea pământului și, prin extensie, femeia care dă viață. Așa se face că, sub autoritate creștină, s-a făcut aproape complet abstracție de femeie; până și în condamnarea magiei s-a făcut abstracție de zeiță, aceasta fiind înlocuită cu satana – cea mai disprețuită creatură dintre toate.

Numai că un astfel de prag nu ar fi trebuit niciodată trecut. Căci vrăjitoarele și magii care practică *religia străveche* nu fac decât să proslăvească pur și simplu aspectul feminin al creației, fără a le denigra pe celelalte. Cei care s-au aplecat spre tradițiile Antichității au descoperit acolo un mare respect pentru natură, pentru misterele vieții și pentru femeie. În toate, anticii au aflat un cod etic simplu, ușor de utilizat, și care i-a așezat pe dreapta cale de mijloc, aceea a magiei.

Când ridicăm vălul misterului și al prejudecăților care înconjoară magia și o privim fără teamă, descoperim că practicile ei nu sunt decât o modalitate de a utiliza energia care ne înconjoară, indiferent dacă ea se originează în pământ, în cosmos sau în interiorul fiecăruia dintre noi. Ne dăm seama atunci că ritualurile, invocațiile, rețetele magice nu fac decât să ne folosească pentru a ne spori și întări voința. Ele ne ajută să ne concentrăm atenția și ne permit să săpăm adânc în rezervele spirituale și emoționale, a căror existență am ignorat-o întotdeauna.

SĂ ÎNȚELEM PRINCIPIILE

După cum veți putea constata de-a lungul paginilor scrierii de față, magia și practicarea *religiei străvechi* sunt simple. E firesc să fie așa, pentru că ele provin din rândul poporului, al oamenilor obișnuiți, dintr-o vreme în care ritualurile magice făceau parte integrantă din cotidian. În acele timpuri îndepărtate, a pune sub semnul întrebării eficacitatea unor asemenea practici

ar fi însemnat o luare în derâdere, ba chiar un lucru de neînchipuit, ca și cum s-ar îndoi cineva astăzi că Pământul e rotund.

Cei care practicau odinioară ritualurile – ca și urmașii lor de astăzi – utilizau și canalizau energiile naturale pe care știința și tehnologiile noastre actuale nu le-au recunoscut încă sau nu le pot cuantifica și care, din acest motiv, sunt deocamdată ignorate. Fără îndoială, într-o bună zi lucrurile se vor schimba.

Și totuși, astfel de energii sunt cât se poate de reale și prezente în aer, în foc, în apă, în plante, în pietre; magii, vrăjitoarele și adepții magiei sunt doar ființe care au credința că le pot elibera și le pot dirija în așa fel încât să determine o schimbare pozitivă într-o situație specifică. Aceste persoane au luat hotărârea de a studia și de a-și căuta resursele interioare pentru a descoperi puterile ascunse, prezente în fiecare dintre noi. Practicanții unor asemenea ritualuri lucrează în armonie cu Pământul și cu Universul pentru a obține lucruri concrete legate de muncă, rezolvarea unei probleme etc.

Toate practicile explicate în carte se originează direct în planetă și legile cosmice, și sunt în armonie cu acestea.

Religia străveche – cunoscută astăzi sub numele de *Wicca*¹ – este un amestec de culte de odinioară. E un sistem de credințe bazat pe natură, în care sunt proslăviți o zeiță, ce reprezintă aspectul

¹ Considerată uneori religie, alteori filozofie, *Wicca* înglobează elementele mai multor credințe precum șamanismul, druidismul, mitologiile greco-romane, slave, celtice și nordice. Adepții ei, *wiccarii*, propovăduiesc cultul *naturii*, pe care îl numesc *religia străveche*. Termenul *Wicca* a fost creat în secolul XX de către G.B. Gardner; cuvântul provine din verbul *wiccian* care, în engleza veche, însemna a face vrăji, a practica magia. Pentru Gardner, întemeietorul mișcării *Wicca*, numele avea semnificația de „artă a înțelepților“. Cert este că *Wicca* se înscrie în mișcarea europeană a neo-păgânismului din prima jumătate a veacului trecut. În prezent, în cadrul mișcării *Wicca* se disting în jur de douăsprezece curente și tradiții diferite (n. tr.).